

# VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ ĐOÀN KẾT CÁC TÔN GIÁO ĐỂ PHÁT HUY SỨC MẠNH DÂN TỘC Ở VINH LONG TRONG KỶ NGUYÊN MỚI

APPLYING HO CHI MINH'S IDEOLOGY ON RELIGIOUS SOLIDARITY TO STRENGTHEN NATIONAL UNITY IN VINH LONG PROVINCE DURING THE NEW ERA

PHẠM CHÂU HẢI<sup>(\*)</sup>

THÔNG TIN	TÓM TẮT
<p>Ngày nhận bài: 08-4-2025            Ngày biên tập xong: 09-5-2025            Ngày duyệt đăng: 29-5-2025            Mã số: TCKH51-17-2025            ISSN: 2525 – 2429</p> <p><b>Từ khóa:</b> đoàn kết tôn giáo; chính sách tôn giáo; Tư tưởng Hồ Chí Minh; tự do tín ngưỡng; phát triển bền vững.</p> <p><b>Key words:</b> religious solidarity; religious policy; Ho Chi Minh's ideology; freedom of belief; sustainable development.</p>	<p><i>Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết các tôn giáo là một nội dung quan trọng trong chiến lược đại đoàn kết dân tộc, góp phần tạo nên sự ổn định chính trị và phát triển bền vững. Bài viết này phân tích cơ sở lý luận và thực tiễn của Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo, đồng thời đánh giá việc vận dụng tư tưởng này tại tỉnh Vinh Long trong bối cảnh kỷ nguyên mới. Thông qua khảo sát thực trạng tôn giáo và chính sách đoàn kết tôn giáo tại Vinh Long, nghiên cứu chỉ ra những thành tựu và hạn chế trong việc phát huy sức mạnh cộng đồng tôn giáo vào sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Bài viết nhấn mạnh vai trò của chính quyền và các tổ chức tôn giáo trong việc củng cố khối đại đoàn kết, tôn trọng tự do tín ngưỡng và phát huy tinh thần yêu nước của đồng bào có đạo. Trên cơ sở đó, nghiên cứu đề xuất một số giải pháp nhằm tiếp tục vận dụng Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo tại Vinh Long.</i></p> <p><b>ABSTRACT:</b> Ho Chi Minh's ideology on religious solidarity constitutes a fundamental aspect of the national great unity strategy, playing a pivotal role in ensuring political stability and fostering sustainable development. This study examines the theoretical and practical foundations of Ho Chi Minh's ideology on religious solidarity while assessing its application in Vinh Long province in the contemporary era. By analyzing the current religious landscape and policies on religious solidarity in Vinh Long, the research identifies both achievements and limitations in mobilizing the strength of religious communities for local socio-economic development. The findings highlight the significance of governmental efforts and religious organizations in reinforcing national unity, safeguarding freedom of belief, and cultivating patriotism among religious adherents. Based on the analysis, the study proposes several measures to enhance the implementation of Ho Chi Minh's ideology on religious solidarity in Vinh Long.</p>

<sup>(\*)</sup> ThS. Trường Cao đẳng Vinh Long, phamchauhai7@gmail.com

## 1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Đoàn kết tôn giáo là yếu tố quan trọng trong chiến lược đại đoàn kết dân tộc, góp phần giữ vững ổn định chính trị và phát triển bền vững đất nước. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định, các tôn giáo, dù khác biệt, đều hướng đến những giá trị nhân văn như bác ái và công bằng. Quan điểm này được thể chế hóa trong chính sách tôn giáo của Đảng và Nhà nước, bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng và phát huy vai trò tích cực của các tôn giáo trong đời sống xã hội. Vĩnh Long là địa phương có nhiều tôn giáo như Phật giáo, Công giáo, Cao Đài, Tin Lành, Phật giáo Hòa Hảo... Việc vận dụng Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo càng mang tính cấp thiết trong bối cảnh hội nhập. Bài viết này phân tích nội dung Tư tưởng Hồ Chí Minh, đánh giá thực trạng áp dụng tại Vĩnh Long và đề xuất các giải pháp nhằm tăng cường đoàn kết tôn giáo. Trọng tâm làm rõ vai trò của chính quyền và tổ chức tôn giáo trong đối thoại, nâng cao nhận thức và lồng ghép an sinh xã hội với hoạt động tôn giáo, góp phần củng cố khối đại đoàn kết toàn dân, tạo nền tảng cho sự phát triển bền vững địa phương.

## 2. NỘI DUNG

### 2.1. Cơ sở lý luận của Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo

#### 2.1.1. Cơ sở triết học và tư tưởng chính trị của Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo

Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo trước hết được đặt trên nền tảng Triết học Mác – Lê-nin, trong đó chủ nghĩa duy vật lịch sử của C. Mác và Ph. Ăngghen đóng vai trò quan trọng trong việc phân tích bản chất xã hội của tôn giáo. Theo quan điểm Mác – Lê-nin, tôn giáo là một hiện tượng lịch sử, phản ánh những điều kiện kinh tế - xã hội và có ảnh hưởng sâu sắc đến tư duy, đạo đức, phong tục tập quán của con người. Đồng thời, Chủ nghĩa Mác – Lê-nin cũng nhấn mạnh vai trò của tôn giáo trong các phong trào quần chúng, đặc biệt là khi nó có thể trở thành động lực đoàn kết và thúc đẩy sự nghiệp cách mạng.

Hồ Chí Minh đã vận dụng những nguyên lý này một cách sáng tạo, không xem tôn giáo là lực lượng đối lập với cách mạng, mà ngược lại, đề cao tinh thần yêu nước và khả năng đóng góp của các tổ chức tôn giáo vào công cuộc giải phóng dân tộc. Người cho rằng, cần phân biệt giữa bản chất tiến bộ của giáo lý tôn giáo với những hình thức mê tín hoặc sự lợi dụng tôn giáo vào mục đích chính trị. Hồ Chí Minh không chỉ thừa nhận tôn giáo như một phần không thể tách rời của xã hội mà còn xác định đoàn kết tôn giáo là một nhiệm vụ quan trọng trong chiến lược đại đoàn kết dân tộc [5].

Hồ Chí Minh tiếp cận vấn đề tôn giáo từ thực tiễn và nhân văn. Người coi tôn giáo không chỉ là niềm tin mà còn là yếu tố văn hóa, đạo đức và lịch sử gắn bó với đời sống nhân dân. Theo Người, các tôn giáo đều hướng đến giá trị chung như hòa bình, bác ái, công bằng và hạnh phúc. Hồ Chí Minh khẳng định, Phật Thích Ca và Chúa Giê-su đều mong muốn con người có cơm ăn, áo mặc, bình đẳng và tự do. Do đó, Người luôn tôn trọng quyền tự do tín ngưỡng, coi đó là quyền chính đáng, được Nhà nước bảo vệ từ Hiến pháp 1946 và các bản hiến pháp sau này [1], [2].

Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo dựa trên ba nguyên tắc cốt lõi. Thứ nhất, đoàn kết giữa các tôn giáo với nhau, vì sự khác biệt chỉ nằm ở nghi lễ, còn mục tiêu hướng đến đều tương đồng; Thứ hai, đoàn kết giữa người có đạo và không có đạo, vì niềm tin khác nhau không thể là rào cản trong sự nghiệp chung; Thứ ba, tôn trọng và bảo vệ hoạt động tôn giáo hợp pháp, đồng thời cảnh giác với hành vi lợi dụng tôn giáo để gây chia rẽ.

Tư tưởng này được thể chế hóa trong chính sách tôn giáo của Đảng và Nhà nước, khuyến khích các chức sắc và tín đồ tham gia xây dựng đất nước, làm từ thiện, bảo vệ môi trường. Được xây dựng trên nền tảng Chủ nghĩa Mác – Lê-nin, kết hợp truyền thống văn hóa Việt Nam và thực tiễn cách mạng, Tư

tướng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo tiếp tục là kim chỉ nam cho phát triển bền vững và củng cố khối đại đoàn kết dân tộc trong thời đại hội nhập.

### **2.1.2. Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo trong chiến lược đại đoàn kết - phát huy sức mạnh dân tộc**

Hồ Chí Minh cho rằng, dù khác biệt về tín ngưỡng và nghi lễ, các tôn giáo đều hướng đến giá trị chân - thiện - mỹ, với điểm chung là lòng nhân ái, bác ái, từ bi và khát vọng về công bằng, hạnh phúc. Vì vậy, đoàn kết tôn giáo không chỉ là sự thỏa hiệp, mà là sự kết nối dựa trên các giá trị phổ quát. Người nhấn mạnh, đạo nào cũng tốt, miễn là yêu nước, thương dân. Trong bối cảnh Việt Nam đa tôn giáo, sự đoàn kết giữa các tôn giáo góp phần duy trì hòa hợp xã hội, tạo sức mạnh bảo vệ và phát triển đất nước. Người kêu gọi: *“Luong giáo đoàn kết, toàn dân đoàn kết, cả nước một lòng, nhân dân ta nhất định sẽ thắng lợi trong công cuộc đấu tranh thực hiện hòa bình, thống nhất Tổ quốc, và xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh”* [3, tr.779].

Một trong những nguyên tắc quan trọng trong Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo là sự thống nhất giữa các tôn giáo với nhau và giữa người có tín ngưỡng với người không theo tín ngưỡng nào. Người cho rằng, sự khác biệt về tôn giáo không phải là yếu tố chia rẽ mà chính sự kỳ thị, phân biệt mới là nguyên nhân làm suy yếu sức mạnh dân tộc. Vì vậy, theo Hồ Chí Minh, đoàn kết không chỉ là yêu cầu đối với các tín đồ tôn giáo mà còn là trách nhiệm của cả những người không theo đạo. Câu nói này không chỉ thể hiện tinh thần đoàn kết dân tộc mà còn khẳng định rằng chỉ có sự đồng lòng của toàn thể nhân dân, không phân biệt tôn giáo, thì mới có thể đạt được độc lập, tự do và phát triển đất nước [4, tr.67].

Một điểm nổi bật trong Tư tưởng Hồ Chí Minh là sự phân định rõ giữa niềm tin tôn giáo chân chính và các hành vi lợi dụng tôn giáo vì

mục đích chính trị. Người khẳng định, tôn giáo không đối lập với cách mạng, mà chính các thế lực lợi dụng tôn giáo để chia rẽ dân tộc mới là nguy hại. Vì vậy, Người luôn kêu gọi tín đồ các tôn giáo giữ vững lòng yêu nước, đồng hành cùng dân tộc trong sự nghiệp bảo vệ độc lập, tự do. Hồ Chí Minh nhấn mạnh, nước không độc lập thì tôn giáo không thể tự do. Sau Cách mạng Tháng Tám, chính sách tôn giáo được xây dựng trên tinh thần tôn trọng tín ngưỡng, đồng thời kiên quyết chống lại những hành vi lợi dụng tôn giáo để phá hoại khối đại đoàn kết toàn dân. Hồ Chí Minh nhiều lần nhấn mạnh, mọi tôn giáo, hay bất cứ nhân tài nào đều có quyền bình đẳng trước pháp luật và đều có nghĩa vụ đóng góp vào sự nghiệp phát triển đất nước [2].

Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo không chỉ mang tính lý luận mà còn có giá trị thực tiễn sâu sắc, được vận dụng trong suốt quá trình đấu tranh giành độc lập, thống nhất đất nước và xây dựng xã hội chủ nghĩa tại Việt Nam. Người không xem tôn giáo là trở ngại mà coi đó là một nguồn lực quan trọng để cùng cố khối đại đoàn kết toàn dân. Tư tưởng này đã được Đảng và Nhà nước Việt Nam kế thừa, thể hiện qua các chính sách tôn giáo nhất quán trong việc bảo vệ quyền tự do tín ngưỡng, đồng thời thúc đẩy vai trò của tôn giáo trong công cuộc xây dựng đất nước. Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo là một nội dung quan trọng trong chiến lược đại đoàn kết dân tộc, tạo nền tảng cho chính sách tôn giáo của Việt Nam trong quá trình phát triển đất nước và hội nhập quốc tế trong kỷ nguyên mới.

### **2.1.3. Chính sách đoàn kết tôn giáo của Đảng và Nhà nước Việt Nam trên nền tảng Tư tưởng Hồ Chí Minh**

Ngay từ khi thành lập, Đảng Cộng sản Việt Nam đã coi trọng tôn giáo và vấn đề đoàn kết tôn giáo trong chiến lược cách mạng [1]. Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo luôn là kim chỉ nam trong hoạch định chính sách tôn giáo, thể hiện rõ trong Cương lĩnh 1930 với

cam kết bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng [6]. Sau Cách mạng Tháng Tám 1945, chính quyền tiếp tục khẳng định lập trường này, và Hiến pháp 1946 lần đầu ghi nhận quyền tự do tín ngưỡng như một quyền cơ bản [1]. Từ đó đến nay, Nhà nước không ngừng hoàn thiện chính sách tôn giáo. Trong giai đoạn kháng chiến (1945-1975), Chủ tịch Hồ Chí Minh nhiều lần kêu gọi chức sắc, tín đồ tôn giáo đoàn kết chống ngoại xâm. Sau thống nhất và bước vào thời kỳ đổi mới, các chính sách nhấn mạnh quyền tự do tín ngưỡng và sự bình đẳng giữa các tôn giáo. Hiến pháp 1992, 2013 cùng Luật Tín ngưỡng, tôn giáo năm 2016 là nền tảng pháp lý quan trọng bảo đảm quyền và nghĩa vụ của các tổ chức tôn giáo [11].

Chính quyền các cấp đóng vai trò chủ đạo trong vận dụng Tư tưởng Hồ Chí Minh vào thực tiễn, với các nhiệm vụ: Tạo điều kiện pháp lý thuận lợi cho hoạt động tôn giáo; thúc đẩy đối thoại với các chức sắc; phối hợp với tôn giáo trong công tác an sinh; và giám sát các hành vi lợi dụng tôn giáo để gây chia rẽ. Song song đó, các tổ chức tôn giáo cũng tích cực tham gia phát triển đất nước qua giáo dục, y tế, môi trường và từ thiện. Chính sách tôn giáo của Việt Nam luôn quán triệt Tư tưởng Hồ Chí Minh, bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng và bình đẳng tôn giáo. Trong bối cảnh hội nhập, việc triển khai chính sách linh hoạt, hiệu quả sẽ tiếp tục củng cố khối đại đoàn kết toàn dân, duy trì ổn định xã hội và thúc đẩy phát triển bền vững.

## **2.2. Thực tiễn vận dụng Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo tại Vĩnh Long**

### **2.2.1. Tổng quan về tình hình tôn giáo tại Vĩnh Long**

Vĩnh Long là một tỉnh thuộc Đồng bằng sông Cửu Long, nơi có sự đa dạng về tôn giáo và tín ngưỡng. Các tôn giáo chính tại địa phương bao gồm Phật giáo, Công giáo, Cao Đài, Tin Lành và Phật giáo Hòa Hảo. Ngoài ra, tín ngưỡng dân gian như thờ mẫu, thờ cúng tổ tiên vẫn giữ vai trò quan trọng trong đời sống

văn hóa của người dân. Phật giáo có số lượng tín đồ đông đảo nhất, với nhiều hệ phái như Bắc tông, Nam tông và Khất sĩ. Công giáo cũng có lịch sử lâu đời với mạng lưới giáo xứ rộng khắp [9]. Các tôn giáo như Cao Đài, Tin Lành và Phật giáo Hòa Hảo tuy số lượng tín đồ ít nhưng duy trì hoạt động mạnh mẽ và có sự đóng góp đáng kể vào đời sống cộng đồng. Tình hình tôn giáo tại Vĩnh Long phản ánh sự giao thoa giữa các yếu tố văn hóa bản địa và ảnh hưởng từ các nền văn minh lớn như Trung Hoa và Ấn Độ, đồng thời thể hiện sự kết hợp hài hòa giữa tín ngưỡng truyền thống và các tôn giáo chính thống.

Tôn giáo tại Vĩnh Long một trong những bộ phận đóng vai trò quan trọng trong đời sống xã hội, đặc biệt trong các lĩnh vực giáo dục, y tế và từ thiện. Các tổ chức tôn giáo thường xuyên tổ chức các hoạt động hỗ trợ cộng đồng như cấp học bổng cho học sinh nghèo, xây dựng nhà tình nghĩa, hỗ trợ bệnh nhân khó khăn và tham gia các chương trình bảo vệ môi trường... Ngoài ra, các ngày lễ tôn giáo như lễ Giáng sinh của Công giáo, lễ Phật đản của Phật giáo, đại lễ Vía Đức Chí Tôn của Cao Đài được tổ chức với quy mô lớn, không chỉ thu hút tín đồ mà còn tạo điều kiện cho người dân tham gia sinh hoạt cộng đồng. Sự giao thoa và hòa hợp giữa các tôn giáo là một đặc điểm nổi bật của Vĩnh Long, thể hiện tinh thần đoàn kết dân tộc và sự tương trợ lẫn nhau giữa các nhóm tín đồ. Bên cạnh đó, chính quyền địa phương luôn tạo điều kiện để các tổ chức tôn giáo hoạt động trong khuôn khổ pháp luật, khuyến khích sự tham gia của tôn giáo vào các phong trào phát triển kinh tế - xã hội, nhằm góp phần củng cố khối đại đoàn kết toàn dân.

Chính quyền tỉnh Vĩnh Long thực hiện nhất quán chính sách tôn trọng quyền tự do tín ngưỡng, đảm bảo sự bình đẳng giữa các tôn giáo và tạo điều kiện để các tổ chức tôn giáo đóng góp vào sự phát triển chung. Chính sách này được thể hiện qua việc hỗ trợ xây dựng,

trùng tu cơ sở thờ tự, bảo đảm quyền tự do hành đạo và tổ chức các lễ hội tôn giáo theo quy định. Bên cạnh đó, tỉnh cũng chú trọng công tác quản lý tôn giáo nhằm ngăn chặn các hành vi lợi dụng tôn giáo để gây chia rẽ dân tộc hoặc chống đối chính quyền [9]. Trong bối cảnh hội nhập và phát triển, tôn giáo tại Vĩnh Long ngày càng có những đóng góp tích cực hơn vào các hoạt động xã hội, góp phần nâng cao chất lượng đời sống cộng đồng. Thách thức đặt ra là làm thế nào để tiếp tục phát huy vai trò tích cực của tôn giáo trong khi vẫn đảm bảo tính ổn định và thống nhất trong xã hội. Điều này đòi hỏi sự phối hợp chặt chẽ giữa chính quyền và các tổ chức tôn giáo, nhằm xây dựng một môi trường tín ngưỡng lành mạnh, tạo điều kiện cho sự phát triển bền vững của tỉnh, đồng thời củng cố mối quan hệ giữa Nhà nước và các tổ chức tôn giáo trong thời kỳ đổi mới.

### ***2.2.2. Những thành tựu cơ bản trong việc vận dụng Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo tại Vĩnh Long***

Vĩnh Long đã đạt nhiều kết quả tích cực trong vận dụng Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo, nhất là trong xây dựng chính sách nhất quán, bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng. Chính quyền tỉnh thực hiện nghiêm các quy định của Hiến pháp và Luật Tín ngưỡng, tôn giáo năm 2016 [10], tạo điều kiện cho hoạt động tôn giáo đúng pháp luật. Các cơ sở thờ tự được bảo vệ, trùng tu; các tổ chức tôn giáo được hoạt động theo quy định. Địa phương tổ chức đối thoại, hội thảo nâng cao nhận thức về vai trò của tôn giáo trong phát triển. Chính sách minh bạch giúp tăng cường niềm tin của người dân với Đảng, Nhà nước.

Ngoài vai trò tâm linh, các tổ chức tôn giáo tại Vĩnh Long tích cực tham gia hoạt động xã hội: Cứu trợ, chăm sóc người yếu thế, hỗ trợ tuyến đầu chống dịch COVID-19. Cơ sở giáo dục và y tế do các tôn giáo quản lý cũng đóng góp tích cực vào nâng cao đời sống người dân. Những hoạt động nhân đạo này thể hiện tinh

thần nhân văn và góp phần củng cố khối đại đoàn kết toàn dân.

Thành tựu nổi bật khác là thúc đẩy đối thoại liên tôn, tạo môi trường hòa hợp giữa các tôn giáo và giữa người có đạo với người không theo đạo. Nhiều hội nghị, hội thảo được tổ chức, giúp tăng cường hiểu biết, giảm định kiến. Chính quyền còn khuyến khích chức sắc tôn giáo tham gia chính trị - xã hội, góp phần vào hoạch định chính sách [8]. Nhờ đó, Vĩnh Long giữ được ổn định tôn giáo, góp phần xây dựng xã hội hòa bình, phát triển bền vững.

### ***2.2.3. Những rào cản khách quan và chủ quan trong việc vận dụng Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo tại Vĩnh Long***

Mặc dù chính sách đoàn kết tôn giáo tại Vĩnh Long đạt được nhiều kết quả tích cực, nhưng vẫn tồn tại những rào cản khách quan cản trở quá trình thực hiện. Một trong những khó khăn lớn nhất là sự khác biệt về giáo lý, nghi lễ và cơ cấu tổ chức giữa các tôn giáo. Mỗi tôn giáo có hệ thống quan điểm, quy tắc và phương thức hành đạo riêng, đôi khi dẫn đến những khác biệt trong cách tiếp cận các vấn đề xã hội. Điều này có thể gây ra sự thiếu sự tương tác giữa các tổ chức tôn giáo, làm giảm hiệu quả của các hoạt động đoàn kết tôn giáo - dân tộc. Một số rào cản xuất phát từ yếu tố chủ quan, trong đó nhận thức chưa đầy đủ của một bộ phận chức sắc và tín đồ về chính sách đoàn kết tôn giáo là một vấn đề quan trọng. Một số rất ít người còn mang tâm lý e ngại chưa thực sự quan tâm đến việc tham gia các hoạt động đoàn kết liên tôn giáo. Bên cạnh đó, vẫn còn một số ít những trường hợp có trường hợp chưa tích cực thúc đẩy sự gắn kết giữa các tôn giáo, thậm chí có những quan điểm bảo thủ, khép kín, không cởi mở với các tôn giáo khác.

Trong một số trường hợp, một số cá nhân hoặc nhóm, các thế lực thù địch, lợi dụng tôn giáo để phục vụ lợi ích riêng, gây ảnh hưởng đến tinh thần đoàn kết chung. Các hành vi cực đoan, kích động chia rẽ hoặc lợi dụng niềm tin

tôn giáo để trực lợi có thể làm suy giảm sự tin tưởng của tín đồ và cộng đồng đối với các hoạt động tôn giáo hợp pháp [11]. Những yếu tố này đặt ra thách thức không nhỏ trong việc vận dụng Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo tại Vĩnh Long.

Trong bối cảnh hội nhập và phát triển, tôn giáo tại Vĩnh Long cũng chịu tác động của những thay đổi về kinh tế - xã hội và của toàn cầu hóa. Sự phát triển của công nghệ thông tin, mạng xã hội đã tạo ra một không gian mới cho hoạt động tôn giáo, nhưng đồng thời cũng mang lại những thách thức trong việc quản lý và định hướng đoàn kết tôn giáo. Một số thông tin sai lệch trên mạng có thể bị lợi dụng để gây hoang mang, chia rẽ cộng đồng tôn giáo hoặc làm suy giảm niềm tin vào chính sách tôn giáo của Đảng và Nhà nước [11]. Sự phát triển kinh tế nhanh chóng làm nảy sinh những vấn đề mới trong đời sống tôn giáo. Một bộ phận người dân, đặc biệt là giới trẻ, có xu hướng ít quan tâm đến các giá trị truyền thống, trong đó có tôn giáo. Điều này đặt ra thách thức trong việc duy trì vai trò của tôn giáo trong việc giáo dục đạo đức, truyền thống và phát huy khối đại đoàn kết dân tộc.

Mặc dù đã đạt được nhiều thành tựu trong việc vận dụng Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo tại Vĩnh Long, nhưng vẫn còn tồn tại những rào cản khách quan và chủ quan cần được giải quyết. Để khắc phục những khó khăn này, cần có sự phối hợp chặt chẽ hơn giữa chính quyền, các tổ chức tôn giáo và cộng đồng tín đồ, nhằm xây dựng một môi trường tôn giáo lành mạnh, ổn định, góp phần củng cố khối đại đoàn kết toàn dân trong thời kỳ đổi mới.

### **2.3. Giải pháp vận dụng Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo tại Vĩnh Long trong kỷ nguyên mới**

*Một là*, nâng cao nhận thức về Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo

Nhận thức đúng đắn về Tư tưởng Hồ Chí Minh là yếu tố cốt lõi để thực hiện hiệu quả

chính sách đoàn kết tôn giáo. Chính quyền địa phương cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục về Tư tưởng Hồ Chí Minh cho cán bộ, công chức, chức sắc tôn giáo và tín đồ. Để làm được điều này cần tiếp tục đổi mới và nâng cao chất lượng công tác tuyên truyền đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về tín ngưỡng, tôn giáo [4]. Nội dung tuyên truyền cần làm rõ giá trị của đoàn kết tôn giáo trong chiến lược đại đoàn kết dân tộc, nhấn mạnh tôn giáo không đối lập với cách mạng mà có thể trở thành động lực phát triển xã hội. Bên cạnh đó, cần tổ chức các hội thảo, diễn đàn khoa học để nghiên cứu sâu hơn về Tư tưởng Hồ Chí Minh và vận dụng vào thực tiễn tại Vĩnh Long. Việc lồng ghép nội dung này vào chương trình giảng dạy trong hệ thống giáo dục chính trị, các trường học, trung tâm bồi dưỡng chính trị sẽ giúp nâng cao nhận thức cho thế hệ trẻ, tạo nền tảng tư tưởng vững chắc để phát huy tinh thần đoàn kết tôn giáo. Bên cạnh đó, cần có gắn quán triệt Chỉ thị số 18-CT/TW ngày 10-01-2018 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 25-NQ/TW [7] về công tác tôn giáo trong tình hình mới.

*Hai là*, phát huy vai trò của chức sắc tôn giáo trong việc lan tỏa tinh thần đoàn kết

Chức sắc tôn giáo có vai trò quan trọng trong việc định hướng tư tưởng và hành động của tín đồ. Do đó, chính quyền cần quan tâm, hỗ trợ các chức sắc trong việc phát huy tinh thần đoàn kết tôn giáo theo Tư tưởng Hồ Chí Minh [7]. Cần tổ chức các buổi gặp gỡ, trao đổi giữa chính quyền và các chức sắc tôn giáo để lắng nghe tâm tư, nguyện vọng, đồng thời phổ biến các chính sách, chủ trương của Đảng và Nhà nước. Bên cạnh đó, cần khuyến khích chức sắc tôn giáo tham gia các phong trào thi đua yêu nước, các hoạt động xã hội để họ trở thành cầu nối giữa tôn giáo và chính quyền. Chính quyền cũng có thể tạo điều kiện để các chức sắc được tham gia các khóa đào tạo về quản lý xã hội, giúp họ hiểu rõ hơn về vai trò của mình trong việc duy trì sự đoàn kết tôn

giáo và ổn định xã hội. Chính quyền các cấp và đoàn thể cần tuyên truyền các luật chuyên ngành liên quan đến tín ngưỡng, tôn giáo, góp phần nâng cao nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật cho cán bộ, công chức, chức sắc, chức việc, nhà tu hành, tín đồ các tôn giáo và người dân trong kỷ nguyên mới [10].

*Ba là*, gắn kết chính sách an sinh xã hội với hoạt động tôn giáo

Tôn giáo không chỉ là vấn đề tâm linh, tín ngưỡng mà còn đóng vai trò quan trọng trong các hoạt động an sinh xã hội. Chính quyền cần phối hợp với các tổ chức tôn giáo để triển khai các chương trình hỗ trợ người nghèo, xây dựng nhà tình nghĩa, chăm sóc sức khỏe cộng đồng, giáo dục và đào tạo nghề. Các tổ chức tôn giáo có thể tham gia vào hệ thống an sinh xã hội bằng cách mở rộng các cơ sở từ thiện, trường học, bệnh viện và trung tâm hỗ trợ người có hoàn cảnh khó khăn. Việc kết hợp chính sách an sinh xã hội với hoạt động tôn giáo không chỉ nâng cao chất lượng cuộc sống cho người dân mà còn tạo động lực để các tôn giáo đóng góp tích cực hơn vào sự phát triển chung của tỉnh Vĩnh Long [12]. Để làm được điều này, Vĩnh Long cần triển khai tốt hơn nữa Chương trình hành động của Bộ Nội vụ thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng liên quan đến tín ngưỡng, tôn giáo [6]. Đồng thời, cũng cần tiếp tục tăng cường phổ biến, tuyên truyền, quán triệt học tập các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, nhất là thực hiện tốt Chỉ thị 06 của Thủ tướng Chính phủ về phát huy vai trò người có uy tín trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Để từ đó nhân rộng phong trào “người có uy tín làm nhiều việc tốt” trong đồng bào dân tộc và trong các tôn giáo.

*Bốn là*, tăng cường quản lý nhà nước về tôn giáo, ngăn chặn các hành vi lợi dụng tôn giáo

Cần thực hiện tốt công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục Luật Tín ngưỡng, tôn giáo và Nghị định số 162/2017/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Tín ngưỡng, tôn

giáo [1]. Bên cạnh việc tạo điều kiện thuận lợi cho các hoạt động tôn giáo hợp pháp, chính quyền cần đẩy mạnh công tác quản lý nhà nước về tôn giáo, đảm bảo hoạt động tôn giáo diễn ra đúng quy định của pháp luật. Song song đó, cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền quan điểm, chủ trương của Đảng đã được thể hiện trong Nghị quyết số 25-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương khóa IX về công tác tôn giáo. Cần có các biện pháp giám sát chặt chẽ để ngăn chặn các hành vi lợi dụng tôn giáo nhằm chia rẽ khối đại đoàn kết dân tộc, xuyên tạc chính sách tôn giáo của Đảng và Nhà nước. Đồng thời, cần tăng cường công tác đấu tranh với các tổ chức phản động lợi dụng tôn giáo để kích động bạo loạn, chống phá chính quyền. Việc tuyên truyền, phổ biến pháp luật về tín ngưỡng, tôn giáo cho người dân và tín đồ tôn giáo cũng là một giải pháp quan trọng để giúp họ nhận thức đúng đắn về quyền và nghĩa vụ của mình, từ đó chủ động tham gia bảo vệ khối đại đoàn kết toàn dân.

### 3. KẾT LUẬN

Nghiên cứu về vận dụng Tư tưởng Hồ Chí Minh trong đoàn kết tôn giáo tại Vĩnh Long đã đạt được những kết quả quan trọng, khẳng định tính đúng đắn và thực tiễn của tư tưởng này trong bối cảnh hiện nay. Trước hết, nghiên cứu làm rõ cơ sở lý luận về mối quan hệ giữa tôn giáo và dân tộc, tự do tín ngưỡng và sự nghiệp xây dựng đất nước. Hồ Chí Minh xem tôn giáo là một phần văn hóa dân tộc và coi đoàn kết tôn giáo là yếu tố then chốt của đại đoàn kết toàn dân. Nghiên cứu cũng chỉ ra thực trạng vận dụng tư tưởng tại Vĩnh Long, nổi bật là bảo đảm tự do tín ngưỡng, đối thoại liên tôn và phát huy vai trò của chức sắc, tín đồ. Đồng thời, nghiên cứu nhận diện các rào cản như khác biệt giáo lý, nhận thức hạn chế về chính sách tôn giáo và tác động từ hội nhập. Trên cơ sở đó, nghiên cứu đề xuất năm nhóm giải pháp: Nâng cao nhận thức, phát huy vai trò chức sắc, gắn kết an sinh xã hội với tôn giáo, và tăng cường quản lý nhà nước, nhằm góp phần củng cố khối đại đoàn kết và phát triển bền vững tỉnh Vĩnh Long.

## TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Hồ Chí Minh (1984), *Toàn tập*, tập 2, Nxb Sự thật, Hà Nội.
- [2] Hồ Chí Minh (1995), *Toàn tập*, tập 4, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [3] Hồ Chí Minh (1995), *Toàn tập*, tập 9, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [4] Hồ Văn Huân (2021), *Đóng góp của đồng bào các tôn giáo tỉnh Vĩnh Long trong sự nghiệp cách mạng giải phóng dân tộc và xây dựng, bảo vệ Tổ quốc (1930-2020)*, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Vĩnh Long, *Bản tin Khoa học và Công nghệ Vĩnh Long*, số 03.
- [5] Nguyễn Xuyên (2019), *Chủ tịch Hồ Chí Minh với tôn giáo và nhân sĩ, trí thức thời lập nước*, *Tạp chí Thông tin Khoa học và Công nghệ Quảng Bình*, số 4.
- [6] Lý Việt Quang, Lê Thị Hằng (2022), *Vận dụng Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo trong Văn kiện Đại hội XIII*, [https://snv.bacgiang.gov.vn/chi-tiet-tin-tuc/-/asset\\_publisher/aRIn3er4plGA/content/van-dung-tu-tuong-ho-chi-minh-ve-oan-ket-ton-giao-trong-van-kien-ai-hoi-xiii](https://snv.bacgiang.gov.vn/chi-tiet-tin-tuc/-/asset_publisher/aRIn3er4plGA/content/van-dung-tu-tuong-ho-chi-minh-ve-oan-ket-ton-giao-trong-van-kien-ai-hoi-xiii), ngày truy cập: 15-02-2022.
- [7] Nguyễn Ngọc Hương (2022), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về đoàn kết tôn giáo - Kim chỉ nam trong công tác tôn giáo hiện nay*, <https://btgcp.gov.vn/ton-giao/tu-tuong-ho-chi-minh-ve-doan-ket-ton-giao-kim-chi-nam-trong-cong-tac-ton-giao-hien-nay-postGYn4oZoqXI.html>, ngày truy cập: 09-09-2022.
- [8] Quốc Khanh (2022), *Đặc điểm tôn giáo ở Việt Nam nói chung và Vĩnh Long nói riêng*, <https://portal.vinhlong.gov.vn/portal/wptncshcm/tinhdoan/page/xemtin.cpx?uuid=62e734f0e324daa09a82d6fb>, ngày truy cập: 18-02-2022.
- [9] Tuyết Nga (2022), *Đồng bào các tôn giáo gắn bó, đồng hành cùng sự phát triển tỉnh Vĩnh Long*, <https://baovinhlong.com.vn/thoi-su/202203/dong-bao-cac-ton-giao-gan-bo-dong-hanh-cung-su-phat-trien-tinh-vinh-long-3107240/>, ngày truy cập: 16-3-2022.
- [10] Trần Phước, Tuyết Nga (2022), *Vĩnh Long: Phát huy sức mạnh đoàn kết, đồng bào các tôn giáo chung tay xây dựng quê hương*, <https://mattran.org.vn/dan-toc-ton-giao/vinh-long-phat-huy-suc-manh-doan-ket-dong-bao-cac-ton-giao-chung-tay-xay-dung-que-huong-44852.html>, ngày truy cập: 01-3-2025.
- [11] Hà Nhân (2024), *Thực hiện quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo trong khuôn khổ pháp luật*, Báo Nhân dân, <https://nhandan.vn/thuc-hien-quyen-tu-do-tin-nguon-ton-giao-trong-khuon-kho-phap-luat-post843753.html>, ngày truy cập: 08-11-2024.
- [12] Thông tấn xã Việt Nam (2024), *Vĩnh Long: Đồng bào Công giáo và Tin lành sống tốt đời, đẹp đạo, lan tỏa những giá trị tốt đẹp*, <http://danvan.vn/Home/Cong-tac-ton-giao/18005/Vinh-Long-Dong-bao-Cong-giao-va-Tin-lanh-song-tot-doi-dep-dao-lan-toa-nhung-gia-tri-tot-dep>, ngày truy cập: 01-3-2025.